

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 4.12.2023

Sayı: 202

10/732

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU

Bursa Milletvekili

İnsan Hakları İnceleme Komisyon Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde yatırım yapan yabancı şirketlerin uyması gereken kuralları, 4875 Sayılı “Doğrudan Yabancı Yatırımcılar Kanunu” belirlemiş ve gerekli düzenlemeler bu temel kanunla açıklanmıştır. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde faaliyet göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişiliğe haiz yabancı yatırımcılar, bu yasanın ilgili hükümlerine harfiyen uymakla yükümlüdürler. Yatırımları sırasında veya sonrasında da yine ülkemiz kanunları çerçevesinde sorumludurlar. Yasaların ihlali halinde de Türk mahkemelerinin verecekleri yaptırım kararlarına uyma zorunlulukları aşikardır. Yatırım aşamalarında da, öncelikle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından verilen uygunluk belgelerine sahip olmalıdırlar, özellikle ÇED raporu başta olmak üzere devletin ve yerel yönetimlerin ilgili birimlerinden temin etmekle yükümlü oldukları çalışma belgeleri, yapı kullanma izinleri ve faaliyet ruhsatları söz konusudur. Bütün bu gerekli belgelerden herhangi biri ile ilgili olarak ilerleyen süreçte verilecek bir iptal kararı, doğal olarak çeşitli cezalar ile faaliyetten men edilme ve gerektiğinde ilgili sanayi tesisinin yıkım kararına kadar gidecek bir süreci beraberinde getirir.

Bursa'nın Orhangazi ilçesinde kurulu bulunan ABD menşeli CARGİLL adlı kuruluş ile ilgili olarak, aşağıdaki gerekçemizde belirtildiği üzere ruhsatlarının mahkeme kararıyla iptal edildiği, buna rağmen faaliyetini sürdürmeye devam ettiği tespit edilmiştir. Bu nedenle kamu yararı bakımından, konunun Meclis Genel Kurulu'nda görüşmeye açılması elzemdir. 29/11/2023

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Tel: 4206582-4206583

e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-61

GEREKÇE

Bursa'nın Orhangazi ilçesinde; birinci sınıf tarım arazisinde kurulu olan ve çok sayıda meslek odasının, STK'ların, çevreci kuruluşlarının tüm itirazlarına ve açtıkları davalara rağmen, 27 yıldır faaliyetine devam eden CARGİLL adlı bir mısır işleme tesisi bulunuyor. Söz konusu sanayi kuruluşu hakkında açılan bütün davaları kaybetti, son olarak 3 ruhsatı birden iptal edildi. Ne var ki, Şubat 2023'ten bu yana da devletin bütün birimlerinin bilgisi dahilinde ruhsatsız olarak faaliyetine devam ediyor. Bu kanunsuzluk, kamuoyunda çok ciddi bir rahatsızlık yaratıyor, yargıya olan güveni daha da sarsıyor, toplumdaki adalet duygusunu erozyona uğrattıyor. CARGİLL'in bir Amerikan şirketi olması; bu tesise, "Bir nevi dokunulmazlık mı sağlıyor"? sorusunu gündeme getiriyor. Ülkemizin terörle mücadelesinde, Kuzey Irak'ta üslenen bölücü örgüte para, silah ve mühimmat desteği bilinen, bugünlerde İsrail'de yaşanan Gazze katliamının arkasında da olduğu uluslararası boyutta da kabul edilen ABD'nin, CARGİLL'in ruhsatsız konuma düşmesi halinde bile halen daha koruyan bir güç olarak görülmesi, bölge halkında ve konuya duyarlı tüm kesimlerde rahatsızlık yaratıyor.

Dahası; Bursa Orhangazi Belediyesi'nde, alelacele bir imar planı değişikliği hazırlanması ve Cargill'i yeniden ruhsatlandırabilmek için Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin onayına gönderilmesi de kamuoyundaki rahatsızlığın boyutlarını arttırıyor. Bu amaçla Orhangazi Belediye Meclisi, bölgede özel bir plan değişikliği yaptı, 16.10.2023 tarih, 50 sayılı Meclis kararını, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'ne gönderdi. Oysa tam 27 yıldır devam eden dava sürecinin sonunda, son olarak Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin, bu tesisin ruhsatına dayanak oluşturan imar planlarını iptal ettiği biliniyor. Hemen ardından bu mücadelede başı çeken Bursa Barosu ve beraberindeki davacılar da bu karar gereği "kaçak işletme" durumuna düşen CARGİLL'in yıkılması için başvuru yapıyorlar.

Bugün itibarı ile CARGİLL'e ait üç ayrı ruhsatın iptal edildiği biliniyor. Bu durum da fabrikanın artık hiçbir yasal gerekçesi kalmadığı anlamına geliyor. Çünkü Orhangazi Belediyesi'nden verilen yapı kullanım ve çalışma izni ile ruhsatların iptal edilmesiyle, hukuki dayanakların tamamı ortadan kalkmış oluyor.

Tel: 4206582-4206583

e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-61

Bu kapsamda, söz konusu sanayi tesisini derhal m  h  rlemesi ve faaliyetini durdurması gereken ilgili devlet kurumlarının ve son tahlilde de Bursa Valiliği'nin, sessizliğini koruması manidar bir durum yaratıyor. Bu arada CARG  LL ile ilgili olarak A  HM kararında da sürecin tamamının hukuka aykırı olduğu, yargı kararlarının uygulanmadığı, bunun da hukuk devleti ilkesine aykırı olduğu tespitinin yapıldığı da konu ile ilgili somut verilerin arasında yer alıyor.

Ruhsat iptali kararının gereğinin yapılmaması, ülkemizin imza koyduğu uluslararası hukuk sözleşmeleri uyarınca, A  HM tarafından, Türkiye hakkında "ihlal" prosedürü uygulamasının gündeme geleceği de biliniyor. Daha da düşündürücü olanı; DS   verilerine göre CARG  LL yılda tam 1.458.000 m3 su kullanıyor ve bu suyu da 120 ile 155 metre derinlikten, yani yeraltı sularından çekiyor. İşte o yeraltı suları da bölgedeki İznik g  l  n   beslediği için doğa ve   vre yönünden de büyük tehlike oluşturuyor.

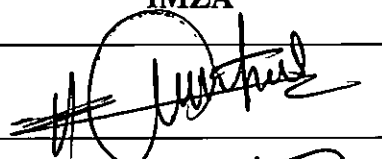
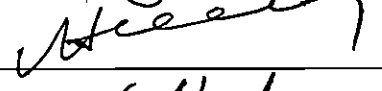
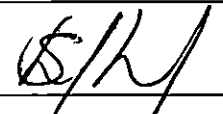
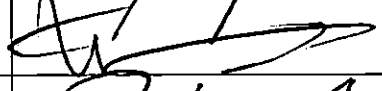
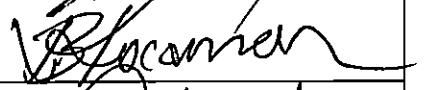
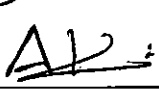
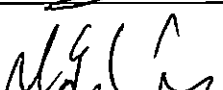
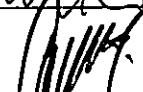
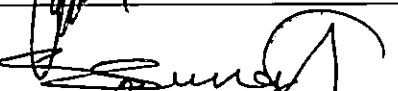
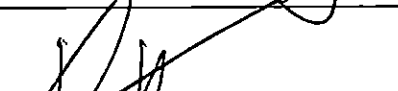
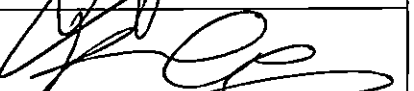
Bütün bu bilgi ve gelişmelerin ışığında ortaya çıkan soru işaretlerinin giderilmesi, kamuoyundaki rahatsızlığın bir an önce ortadan kaldırılması, hepsinden önemlisi daha fazla kamu zararına yol a  ılmaması açısından Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını talep ediyoruz. Saygılarımızla.

Tel: 4206582-4206583

e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-61

**ABD menşeli CARGİLL adlı sanayi kuruluşunun Bursa ilimizde ruhsatsız faaliyet göstermesi
Konulu Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi**

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Dursun ATAĞ	Kayseri	
Mahmut Akdeniz	Edirne	
Sibel Benkineçli	İstanbul.	
Turhan Çöner	Balıkesir.	
Bülent Uç	Çarablı	
Selcan Hangiroğlu	Tebriz	
Yücel Arslan	ANKARA	
Berkhan Ercan	Mersin	
Yavuz AYDIN	Trabzon.	
Ayhan Kaya	Antalya.	
Yasin Öztürk	Denizli	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Metin EROĞU	Muğla	
Turan YALDIR	Alanya	
Serol Sunat	Manisa	
Hasan Poyraz	Antalya	
Kürşat Zorlu	Ankara	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Bilal Bilici	Adana	
		